

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Về việc kiểm sát giải quyết vụ án hành chính

Kính gửi: - Viện kiểm sát nhân dân cấp cao 1, 2, 3;
- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương.

Thông qua công tác kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính theo thủ tục giám đốc thẩm về “*Khởi kiện yêu cầu hủy quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai*”, giữa:

Người khởi kiện: Ông Huỳnh Thông Lượng, vợ là bà Hoàng Thị Kiều Đào

Trú tại số: 62/1 Thi Sách, phường 6, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

Người bị kiện: Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Nguyễn Văn Toàn, trú tại số 4 Hoàng Diệu, phường 5, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng;

2. UBND thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

I. TÓM TẮT NỘI DUNG VỤ ÁN

Nguồn gốc nhà, đất của gia đình ông Nguyễn Văn Toàn (vợ là bà Nguyễn Thị Kim Tuyến), trú tại số 4 Hoàng Diệu, phường 5, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng thuộc diện mua hóa giá nhà theo Nghị định số 61/CP ngày 05/7/1994 của Chính phủ (sau đây viết tắt là nghị định số 61/CP), được Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 4201050192 ngày 05/4/2000, với diện tích đất là 340,19m², diện tích nhà theo Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở là 67,00m², hồ sơ gốc số 693/Q.4 (HG).

Nguồn gốc nhà, đất của gia đình ông Huỳnh Thông Lượng (vợ là bà Hoàng Thị Kiều Đào), trú tại số 6 đường Hoàng Diệu, phường 5, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng thuộc diện mua hóa giá nhà theo Nghị định số 61/CP, được Ủy ban nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất ở, quyền sở hữu nhà ở số AD 291454 ngày 07/6/2006, diện tích đất là 154,18m², diện tích nhà ở là 40,28m².

Trong quá trình sử dụng đất, ông Huỳnh Thông Lượng xin phép xây dựng lại

nhà, được UBND thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng cấp Giấy phép xây dựng số 687/GPXD ngày 11/9/2007 với diện tích xây dựng là 84m². Sau khi được cấp phép xây dựng, hộ ông Huỳnh Thông Lượng triển khai xây dựng nhà theo thiết kế được duyệt.

Khi thi công phần móng nhà thì ông Toàn khiếu nại đến UBND thành phố Đà Lạt, đề nghị: “*Đình chỉ việc thi công xây dựng nhà của hộ ông Huỳnh Thông Lượng và xác định lại ranh giới sử dụng đất giữa 2 hộ, với lý do phần diện tích đất khi hóa giá nhà và cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho ông Huỳnh Thông Lượng năm 2006 (cấp sau) đã chồng lên diện tích đất đã cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở của gia đình ông Toàn*”.

Ủy ban nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng đã tiến hành xác minh, thu thập tài liệu, chứng cứ để giải quyết, nhưng không ra quyết định giải quyết khiếu nại theo quy định.

Quá thời hạn giải quyết khiếu nại nhưng không được giải quyết, ngày 13/4/2012, ông Toàn tiếp tục làm đơn khiếu nại đến UBND tỉnh Lâm Đồng.

Ngày 21/5/2012, UBND tỉnh Lâm Đồng ban hành Quyết định số 1112/QĐ-UBND về việc, giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Văn Toàn, có nội dung:

“Chấp nhận đơn của ông Nguyễn Văn Toàn khiếu nại UBND thành phố Đà Lạt cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho ông Huỳnh Thông Lượng nhà số 6 Hoàng Diệu, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, chồng lên phần đất UBND tỉnh Lâm Đồng đã cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho gia đình ông Nguyễn Văn Toàn; Giao Ủy ban nhân dân thành phố Đà Lạt chỉ đạo các phòng ban chuyên môn tiến hành xác định lại ranh giới đất giữa 2 hộ; điều chỉnh lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã cấp cho ông Nguyễn Văn Toàn và ông Huỳnh Thông Lượng”.

Ngày 20/3/2013, ông Huỳnh Thông Lượng và bà Hoàng Thị Kiều Đào khởi kiện vụ án hành chính, đề nghị Tòa án hủy Quyết định số 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012 của Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng.

II. KẾT QUẢ GIẢI QUYẾT CỦA TÒA ÁN

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 01/2014/HC-ST ngày 24/01/2014 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng và Bản án hành chính phúc thẩm số 125/2014/HC-PT ngày 16/9/2014 của Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại thành phố Hồ Chí Minh đều xác định việc Tòa án thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại Điều 28, điểm c Khoản 1 Điều 30 Luật tổ tụng hành chính năm 2010 và điểm a khoản 1 Điều 1 Nghị quyết số 02/2011/NQ-HĐTP ngày 29/7/2011 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao. Về nội dung, trong phần nhận định của hai bản án nêu trên đều xác định việc ông ông Huỳnh Thông Lượng khởi kiện và kháng cáo

là không có cơ sở, nên quyết định của hai bản án trên đều bác yêu cầu khởi kiện và kháng cáo của ông Huỳnh Thông Lượng.

Ngày 30/10/2014, ông Huỳnh Thông Lượng và bà Hoàng Thị Kiều Đào có đơn đề nghị xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm đối với bản án hành chính phúc thẩm nêu trên.

Ngày 30/3/2016, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao ban hành Kháng nghị số 02/2016/KN-HC đối với Bản án Hành chính phúc thẩm số 125/2014/HC-PT ngày 16/9/2014 của Tòa phúc thẩm – TANDTC tại TP Hồ Chí Minh, nhận định:

- “Việc Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng ban hành Quyết định số 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012 giải quyết khiếu nại nhưng có nội dung giải quyết tranh chấp quyền sử dụng đất giữa ông Toàn với ông Lượng là không đúng thẩm quyền”.

- “Về nội dung của Quyết định số: 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng là chưa đủ căn cứ vững chắc về nội dung và không đúng về thẩm quyền, nhưng Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm đã bác yêu cầu khởi kiện của ông Huỳnh Thông Lượng, bà Hoàng Thị Kiều Đào về việc yêu cầu hủy Quyết định số: 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng là không đúng. Đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm theo hướng hủy Bản án hành chính phúc thẩm số 125/2014/HCTP ngày 16/9/2014 của Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại thành phố Hồ Chí Minh và Bản án hành chính sơ thẩm số 01/2014/HC-ST ngày 24/01/2014 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng để giải quyết lại vụ án theo đúng quy định của pháp luật”.

Qua 4 lần xét xử giám đốc thẩm vào các ngày 04/7/2016, ngày 28/2/2017, ngày 04/4/2017 và ngày 12/4/2017, Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thảo luận, có nhiều ý kiến khác nhau:

- *Loại ý kiến thứ nhất:* Chấp nhận kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao hủy Bản án hành chính phúc và Bản án hành chính sơ thẩm nêu trên, giao hồ sơ về cho Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết lại theo hướng hủy Quyết định số 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012 của Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng.

- *Loại ý kiến thứ hai:* Hai bên tranh chấp đều đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Đây là vụ án dân sự cần phải hủy Bản án hành chính phúc thẩm, Bản án hành chính sơ thẩm, giao hồ sơ cho Tòa án cấp sơ thẩm, đình chỉ giải quyết vụ án hành chính để thụ lý xét xử theo thủ tục tố tụng dân sự.

Quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân tối cao đối với vụ án nêu trên cần phải xem xét việc hóa giá bán nhà, đất của Nhà nước chưa dựa trên cơ sở hồ sơ gốc của nhà số 4 và nhà số 6 Hoàng Diệu từ chế độ cũ, do đó dẫn đến những sai

sót khi thiết lập hồ sơ, đo vẽ họa đồ của nhà số 4 và nhà số 6 Hoàng Diệu, nên đã cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho hai hộ có sự chồng lấn, do vậy khi UBND tỉnh Lâm Đồng nhận được khiếu nại của ông Nguyễn Văn Toàn, UBND tỉnh Lâm Đồng ban hành Quyết định số 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012, giải quyết khiếu nại có nội dung: *"Giao cho UBND thành phố Đà Lạt chỉ đạo các Phòng ban chuyên môn tiến hành xác định lại ranh giới đất giữa 2 hộ; điều chỉnh lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã cấp cho ông Nguyễn Văn Toàn và ông Huỳnh Thông Lượng"*, đây là quyết định mang tính nội bộ, chỉ đạo UBND thành phố Đà Lạt tiến hành xác định lại ranh giới đất giữa 2 hộ, điều chỉnh lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã cấp cho ông Nguyễn Văn Toàn và ông Huỳnh Thông Lượng là đúng thẩm quyền và không thuộc đối tượng bị kiện trong vụ án hành chính.

Vụ án nêu trên đã được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm lần 04, ngày 12/4/2017 tại phiên họp này, các thành viên Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã thống nhất với quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân tối cao rằng: Kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao là không có cơ sở.

Ngày 10/4/2019, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao ban hành Quyết định số 01/2019/RKN-HC về việc rút kháng nghị đối với Quyết định Kháng nghị giám đốc thẩm số 02/KN-HC ngày 30/3/2016.

III. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN RÚT KINH NGHIỆM

1. Qua vụ án nêu trên thấy cả 3 cấp Tòa án (sơ thẩm, phúc thẩm, giám đốc thẩm) đều xác định: Quyết định số 1112/QĐ-UBND ngày 21/5/2012 của UBND tỉnh Lâm Đồng mang tính chỉ đạo trong nội bộ trong quá trình quản lý hành chính nhà nước là quyết định bị kiện (đối tượng bị kiện) là không đúng quy định tại Điều 3, Điều 28 Luật tổ tụng hành chính năm 2010, tương ứng với Điều 3, Điều 30 Luật tổ tụng hành chính năm 2015. Trong quá trình kiểm sát giải quyết vụ án hành chính, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng và Viện Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm tại Thành phố Hồ Chí Minh không phát hiện được vi phạm pháp luật về tổ tụng hành chính của Tòa án để thực hiện quyền năng pháp lý của Viện kiểm sát nhân dân theo quy định của Luật tổ tụng hành chính, nên cần được rút kinh nghiệm.

Trong quá trình kiểm sát giải quyết vụ án hành chính theo thủ tục giám đốc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã phát hiện ra vi phạm trên của Tòa án nhưng chưa đến mức phải kháng nghị, nên được Hội đồng xét xử giám đốc thẩm chấp nhận và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã rút kháng nghị.

2. Qua vụ án nêu trên, rút ra một số kinh nghiệm như sau: Khi thực hiện công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính cần phải xác định rõ quyết định

hành chính nào là đối tượng bị kiện thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, từ đó xác định thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại Điều 28 Luật tổ tụng hành chính năm 2010, tương ứng với Điều 3 và Điều 30 Luật tổ tụng hành chính năm 2015.

Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 10) thông báo đến các Viện kiểm sát nhân dân cấp cao, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương để rút kinh nghiệm chung./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Viện trưởng VKSNDTC (để B/c);
- Đ/c Trần Công Phán - PVT VKSTC (để B/c);
- KSV VKSND Tối cao phụ trách Vụ 10;
- Lãnh đạo Vụ và công chức Vụ 10;
- Văn phòng VKSTC;
- Lưu: VT, Vụ 10. *Đ*

**TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG VỤ KIỂM SÁT VIỆC GIẢI QUYẾT
CÁC VỤ ÁN HÀNH CHÍNH, VỤ VIỆC KINH DOANH,
THƯƠNG MẠI, LAO ĐỘNG VÀ NHỮNG VIỆC KHÁC
THEO QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT**

Phan Văn Tâm

**VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
TỈNH PHÚ THỌ**

Số:167/SL

Nơi nhận:

- Lãnh đạo;
- Phòng 9, P10/T.tra
- Phòng TK đăng trang web;
- 13 đơn vị cấp huyện;
- Lưu VP.

SAO Y BẢN CHÍNH
Phủ Thọ, ngày 18 tháng 11 năm 2019

**TL. VIỆN TRƯỞNG
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Lê Anh Thọ